1 9 SEP 2019

N-20262 Seat No. ________

B. Com. (Sem. II) Examination

September - 2019

Accountancy - II

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : 70

૧ સમીરે દરેક રૂ. ૫૦૦ના એક એવા ૬૦૦ રમકડાંસેટ આડતથી વેચવા નિરવને મોકલ્યા. સેટદીઠ ભરતિયા કિંમત રૂ. ૬૦૦ નક્કી કરવમાં આવી. આડતિયા નિરવ કુલ વેચાણ પર ૧૦% કમિશન અને ૨% આસામી આડત અને ભરતિયા કિંમત કરતા વધુ ઉપજાવેલ કિંમત પર વધારાની ૧૦% આડત લેવા હકદાર છે. સમીર માલ મોકલતી વખતે નીચેના ખર્ચા ચુકવ્યા : ૧૪

નૂર રૂ. ૧૫,૦૦૦, વીમો રૂ. ૧૩,૦૦૦ અને મજૂરી રૂ. ૧૫૦૦

રસ્તામાં ૩૦ રમકડાં સેટનાશ પામ્યા અને વીમા કંપની તરફથી રૂ. ૬૫૦૦ મળ્યા.

નિરવે સમીરની લખેલી ૪ માસની મુદતની રૂ. ૫૦,૦૦૦ની હૂંડી સ્વીકારી. આ હૂંડી એક મહિના પછી વાર્ષિક ૧૦%ના દરે સમીરે વટાવી.

નિરવે વેચાણ આંકડા અને લેણી રકમનો બેન્કડ્રાફ્ટ મોકલ્યો. મોકલેલ વેચાણ આંકડા પરથી નીચેની વિગતો પ્રાપ્ત કરવામાં આવી :

(૧) નિરવે મજૂરી અને પરચૂરણ ખર્ચના રૂ. ૩,૦૦૦ અને જાહેરાત ખર્ચના રૂ. ૫,૦૦૦ ચૂકવ્યા.

(૨) નિરવે ૧૯૦ સેટ દરેક રૂ. ૮૦૦ની કિંમતે રોકડેથી વેચ્યા હતા.

(૩) નિરવે ૧૦૦ સેટ દરેક રૂ. ૧૦૦૦ની કિંમતે ઉધાર વેચ્યો.

(૪) ૧૦૦ સેટ દરેક રૂ. ૮૦૦ની કિંમતે સમીરની ભલામણ અને જવાબદારીથી દિલીપને ઉધાર વેચ્યા.

(૫) ૧૩૦ સેટ ભરતિયા કિંમતે રોકડે થી વેચ્યા હતા.

દિલીપ નાદાર જાહેર થયો અને રૂપિયે ૫૦ પૈસા લેખે તેના રિસિવર પાસેથી નાણાં મળી શકયા.

સમીરના ચોપડામાં જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

૧ સુરતના સુરેશભાઇ મુંબઇના મયુરને ૧૦,૦૦૦ લિટર ઓઇલ લિટરદીઠ રૂ. ૧૦ની પડતર કિંમતે આડતથી વેચવા મોકલ્યું. સુરેશે માલ મોકલતા નૂરના રૂ. ૧૫૦૦ અને વીમાના રૂ. ૫૦૦ ચૂકવ્યા. સુરેશે મયુર પર રૂ. ૫૦,૦૦૦ની ત્રણ માસની મુદ્દતની હૂંડી લખી. જે મયુરે સ્વીકારી પરત કરી. સુરેશે આ હૂંડી એક મહિના પછી વાર્ષિક ૧૮%ના દરે બૅન્કમાં વટાવી. ૧૪

મયૂર કુલ વેચાણ પર ૫% લેખે સામાન્ય આડત અને ઉધાર વેચાણ પર ૨% લેખે આસામી આડત મેળવવા હક્કદાર છે.

મયૂરે વેચાણ આંકડા અને તેની પાસેની લેણી રકમનો બૅન્કડ્રાફ્ટ મોકલી આપ્યો. તેણે જણાવ્યુ કે :

(૧) ૫૦ લિટર ઓઇલની કુદરતી કારણોસર ઘટ પડી હતી.

(૨) ૧૦૦ લિટર ઓઇલનું ચોરીથી નુકસાન થયું હતું, જે અંગે વીમા કંપનીએ રૂ. ૮૦૦નો દાવો મંજૂર રાખ્યો હતો.

(૩) તેણે બાકીનો માલ છોડાવતી વખતે ખર્ચના રૂ. ૧૯૭૦ અને વેચાણ ખર્ચના રૂ. ૧૭૪૫ ચુકવ્યા હતા.

(૪) તેણે ૫૦૦૦ લિટર ઓઇલ, લિટરદીઠ રૂ. ૧૭ના ભાવે પુનિતને ઉધાર વેચ્યું હતું.

(૫) તેણે ૩૮૩૦ લિટર ઓઇલ, લિટર દીઠ રૂ. ૧૬ના ભાવે રોકડેથી વેચ્યું હતું.

(૬) તેણે ૨૫ લિટર ઓઇલ લિટર દીઠ રૂ. ૧૬ના ભાવે પોતના અંગત ઉપયોગ માટે ખરીદ્યું હતું.

(૭) પુનિત પાસેથી લેણી રકમ પૈકી રૂ. ૮૦,૦૦૦ વસૂલ આવ્યા બાદ તે નાદાર જાહેર થયો તેમની પાસે બાકી નીકળતી રકમ પેટે કંઇ જ મળી શકે તેમ નથી. તે રકમ ઘાલખાધ તરીકે માંડી વાળવામાં આવી.

ઉપરની વિગતો પરથી માલધણીના ચોપડે જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

૨ રામ અને શ્યામ ૩ : ૨ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચવા સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા. તેઓએ અનુક્રમે રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦ અને રૂ. ૮૦,૦૦૦ સંયુક્ત નામે સંયુક્ત બૅન્કમાં જમા કરાવ્યા. ૧૪

રામે રૂ. ૫૦,૦૦૦નો માલ ખરીદ્યો. જેના નાણાં સંયુક્ત બૅન્કમાંથી ચુકવ્યા જ્યારે ખર્ચ રૂ. ૨૦૦૦ અંગત ધોરણે ચુકવ્યા. શ્યામે રૂ. ૧૦,૦૦૦નો માલ ખરીદ્યો. જેના નાણાં બૅન્કમાંથી ચૂકવ્યા. જ્યારે રૂ. ૧,૦૦૦ ખર્ચ અંગત ફંડમાંથી ચૂકવ્યા. રામે રૂ. ૫૦૦૦નો માલ-સામાન શીવ પાસેથી ઉધાર ખરીદ્યો.

મજૂરી રૂ. ૨,૦૦૦, ભાડું રૂ. ૩,૦૦૦ અને પરચુરણ ખર્ચ રૂ. ૫,૦૦૦ સંયુક્ત બૅન્કમાંથી ચૂકવ્યા રામે થોડોક માલ રૂ. ૫૦,૦૦૦માં અને શ્યામે થોડોક માલ રૂ. ૪૦,૦૦૦માં વેચ્યો અને નાણા સંયુક્ત બૅન્કમાં જમા કરાવ્યા. શીવને ૫% વટાવથી સંયુક્ત બૅન્કમાંથી નાણાં ચૂકવ્યા.

આખર સ્ટૉક રૂ. ૧૦,૦૦૦ રામે ૨૫% વટાવથી અને રૂ. ૮,૦૦૦નો માલ-સામાન શ્યામ ૨૦% વટાવથી ખરીદ્યો. ચુકવવા બાકી જાહેરાત ખર્ચ રૂ. ૫૦૦ રામે સંયુક્ત સાહસ વતી ચુકવવાનું સ્વીકાર્યું.

ઉપરની માહિતીને આધારે જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

૨ દેવ અને દિલીપ અનુક્રમે ૨:૧ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચવાની શરતે સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા અને રૂ. ૯૦,૦૦૦ ન.નુ.ના પ્રમાણમાં સંયુક્ત બૅન્ક ખાતામાં જમા કરાવ્યા. સંયુક્ત બૅન્કનો ઉપયોગ ફક્ત ખરીદ-વેચાણ માટે જ થશે બંનેને વેચાણ પર ૫% કમિશન આપવાનું છે. ૧૪

(૧) દેવ રૂ. ૫૦,૦૦૦ના બટેટા અને દિલપે રૂ. ૨૫,૦૦૦ની દ્રાક્ષ ખરીદી.

(૨) દેવે નીચેના ખર્ચ ચૂકવ્યા :

જાહેરાત રૂ. ૨,૦૦૦, સેલ્સમેન પગાર રૂ. ૩૦૦૦ વહીવટી ખર્ચ રૂ. ૧૦૦૦

(૩) દિલીપે નીચેના ખર્ચ ચૂકવ્યા

મજૂરી રૂ. ૬૦૦, વીમો રૂ.૩૦૦, ભાડુ રૂ. ૨૦૦ અને જકાત રૂ. ૪૦૦.

(૪) દેવે ૪/૫ ભાગના બટેટા રૂ. ૬૦,૦૦૦માં વેચ્યા જ્યારે દિલિપે ૪/૫ ભાગની દ્રાક્ષ રૂ. ૩૦,૦૦૦ માં વેચાણ કર્યું.

(૫) બાકીનો આખર સ્ટૉક પડતર કિંમતે અનુક્રમે બંને ભાગીદારોએ ખરીદી લીધો.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

૩ R લિ. P લિ. પાસેથી એક કોલસાની ખાણ નીચેની શરતોએ ભાડાપટ્ટે રાખી. ૧૪

(૧) ભાડા પટ્ટાની મુદત તા. ૧-૧-૨૦૦૦ થી ૩૧-૧૨-૨૦૧૯ સુધી.

(૨) રોયલ્ટીનો દર ટનદીઠ રૂ. ૨.

(૩) લઘુતમ ભાડું ભાડાપટ્ટાના પ્રથમ ૫ વર્ષનું વાર્ષિક રૂ. ૧૦,૦૦૦. પછીના ૫ વર્ષનું વાર્ષિક રૂ. ૧૫,૦૦૦ અને ત્યારબાદ ભાડાપટ્ટાના અંત સુધી વાર્ષિક રૂ. ૨૦,૦૦૦.

(૪) ઓછા કામનું નુકસાન જે વર્ષ થાય તે પછીના બે વર્ષમાં મજરે મેળવી શકાશે.

(૫) હડતાલ કે અકસ્માતના વર્ષે પ્રમાણસર લઘુતમ ભાડું ઘટાડવું.

(૬) છેલ્લા ૪ વર્ષનું ઉત્પાદન નીચે મુજબ હતુ.

વર્ષ	ઉત્પાદન (ટનમાં)
૨૦૧૬	૧૧,૫૦૦
૨૦૧૭	૧૦,૫૦૦ (અકસ્માત)
૨૦૧૮	૧૪,૦૦૦
૨૦૧૯	૯૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) તા. ૧-૧-૧૪ના રોજ ઓછા કામના નુકસાનની કોઈ બાકી ન હતી.

(૨) ૨૦૧૪ અને ૨૦૧૫માં અનુક્રમે રૂ. ૪,૦૦૦ અને રૂ. ૭૬૦૦ ઓછા કામનું નુકસાન થયું હતું.

(૩) ૨૦૧૭માં અકસ્માતને કારણે ૩ મહિના કામ બંધ રહ્યુ હતું.

R લિ.ના ચોપડે જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

અથવા

૩ મિ. P S લિ.ને ઘડિયાળ બનાવીને વેચવાનો હક નીચેની શરતોએ આપ્યો. ૧૪

(૧) S લિ.એ વેચેલ વોચદીઠ રૂ. ૨૫ રોયલ્ટી ચુકવશે.

(૨) લઘુતમ ભાડું વાર્ષિક રૂ. ૧૧,૦૦૦ નક્કી કરવામાં આવ્યું.

(૩) જો કોઇ વર્ષ ઓછા કામનું નુકસાન થાય તો તે પછીના બે વર્ષમાં મજરે મેળવી શકાશે.

(૪) બીજા વર્ષના અંતથી અને ત્રીજા વર્ષની શરૂઆતથી લઘુતમ ભાડું રૂ. ૧૧,૦૦૦ને બદલે રૂ. ૯,૦૦૦ કરાવ્યું.

(૫) ઘડિયાળોનો ઉત્પાદન અને આખર સ્ટૉક નીચે મુજબ હતો :

વર્ષ	ઉત્પાદન	આખર સ્ટૉક
૨૦૧૧	૩૮૦	૧૦૦
૨૦૧૨	૫૦૦	૨૦૦
૨૦૧૩	૬૦૦	૩૦૦
૨૦૧૪	૭૦૦	૪૦૦

મિ. S લિના ચોપડે જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

૪ વિભાગીય ખાતાવહી પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪

અથવા

૪ આપમેળી ખાતાવહી એટલે શું ? તેની જરૂરિયાત અને ફાયદા જણાવો. ૧૪

૫ હિસાબી ધોરણ-૬ પર નોંધ લખો. ૧૪

અથવા

૫ હિસાબી ધોરણ-૭ પર નોંધ લખો. ૧૪

ENGLISH VERSION

1 Samir consigned 600 toy sets costing Rs. 500 each to Nirav. The invoice price was made at Rs. 600 per set. Nirav was entitled to receive 10% commission on total sale and 2% del credere commission and 10% any excess price realised over and above invoice price, Samir incurred the following expenses at the time of dispatching goods. 14

Freight Rs. 15,000 wages Rs. 13,000 and Insurance Rs. 1500.

In transit 30 toy sets were destroyed and claim pass Rs. 6500 by Insurance Co.

Nirav accepted 4 month bills of Rs. 50,000 drawn by Samir. Samir discounted it after one month at 10%.

Nirva sent account sales and bankdraft due from him; from the account sales.

(1) Nirav paid Rs. 3,000 wages and sundry exp. and Rs. 5,000 advertisement exp.

(2) Nirav sold 190 sets at Rs. 800 each for cash.

(3) Nirav sold 100 sets at Rs. 1000 each for credit.

(4) 100 sets were sold at Rs. 800 each on credit to Dilip on recommendation and at the responsibility of Samir.

(5) 130 sets were sold at Invoice price by cash.

Dilip was bankrupt and 50% received from him.

Prepare necessary accounts in the books of Samir.

OR

1 Suresh of Surat consigned 10,000 liters oil to Mayur of Mumbai at cost price of Rs. 10 per liter. Suresh paid 1500 freight and Rs. 500 for insurance while sending the goods. 14

Suresh drew a bill for 3 months for Rs. 50,000 on Mayur. After one month Suresh discounted this bill at 18% discount.

Mayur is entitled to get 5% commission on total sales and del credere commission 2%

Mayur sent account sales and bank draft due from him. per account sales.

(1) There was a loss of 50 liters of oil due to natural cause.

(2) These was a loss of 100 liters of oil due to theft in transit and insurance co. admitted claim of Rs. 800.

[Contd....

(3) He paid Rs. 1970 while taking delivery of the remaing goods and paid Rs. 1745 as sales exp.

(4) He sold 5,000 liters of oil at the rate of Rs. 17 per liter to Punit on credit.

(5) He sold 3830 liters of oil at Rs. 16 for cash.

(6) He purchased 25 liters oil at Rs. 16 per liter for his personal use.

(7) Punit was declared involvement after receiving Rs. 80,000 due from him and balance due amount written off as bad-debts.

Prepare necessary accounts in the books of consignor.

2 Ram and Shyam entered into joint venture to share profit-loss at the ratio 3:2. They deposited Rs. 1,20,000 and Rs. 80,000 respectively in a bank on joint name. **14**

Ram purchased goods worth Rs. 50,000 and paid from bank, whereas exp. Rs. 2,000 were paid from his private fund. Shyam purchased goods Rs. 10,000 and payment made from bank while exp. Rs. 1000 paid from his private fund. Ram purchased goods worth Rs. 5,000 from Shiva on credit.

Wages Rs. 2,000, rent Rs. 3,000 and sundry exp. Rs. 5,000 paid from bank. Ram sold some goods for Rs. 50,000 and Shyam also sold goods for Rs. 40,000 and deposited in Joint bank. Due to Shiva paid at 5% discount from Joint bank.

Closing stock worth Rs. 10,000 was taken by Ram at 25% discount and closing stock of Rs. 8,000 was taken by Shyam at 20% discount. Unpaid advertisement exp. Rs. 500 accepted to pay by Ram on behalf of joint venture. Prepare necessary accounts.

OR

2 Dev and Dilip joint in to joint venture in the ratio of 2:1. They opened Joint bank A/c. and deposited Rs. 90,000 in P and L ratio. **14**

Joint bank A/c used only purchases and sales transaction only. Both partners get 5% commission on sale made by them

(1) Dev purchased potatoes worth Rs. 50,000 and Dilip purchased grapes worth Rs. 25,000.

(2) Dev paid following exp.

Advertisement Rs. 2,000, Salary of Salesman Rs. 3000 and other Exp.- Rs. 1000.

(3) Dev paid following exp. :

Wages Rs. 600, Insurance Rs. 300, Rent Rs. 200 and Octroi Rs. 400.

(4) Dev sold 4/5 of potatoes at Rs. 60,000 and Dilip sold 4/5 of grapes at Rs. 30,000.

(5) Remaining closing stock purchased by both partners at cost respectively.

Prepare necessary accounts from the above details.

3 R Ltd. took on lease a mine from P Ltd on following terms : 14

(1) Term of lease - From 1-1-2000 to 31-12-2019.

(2) Rate of Royalty per ton Rs. 2.

(3) Minimum Rent - first five years of lease 10,000 p.a, next 5 years of lease Rs. 15,000. There after till the end of lease Rs. 20,000 p.a.

(4) Short working can be recouped in two subsequent years from the years in which short working accrued.

(5) In case of stoppage of work due to accident or strike, minimum rent is to be reduced proportionately

(6) Production for the last 4 years :

Year	Production
2016	11,500 tons
2017	10,500 tons (Accident)
2018	14,000 tons
2019	9000 tons

(7) Additional information :

(a) There was no balance standing to short working on 1-1-2014.

(b) The balance in the year 2014 and 2015 short working amount Rs. 4,000 and 7,600.

(c) In the year 2017 due to accident there was a stoppage of work for 3 months.

Prepare necessary accounts in the books of R Ltd.

OR

3 Mr. P hold a patent of watch. He granted a license to S Ltd. to manufacture and sale the watch on following terms : 14

(1) S Ltd shall pay royalty Rs. 25 per watch sold.

(2) Minimum rent fixed Rs. 11,000 p.a.

(3) Short working recouped in two years after it accures.

(4) The beginning of 3rd year, the minimum rent will be Rs. 9,000 instead of Rs. 11,000 p.a.

(5) The output and closing stock as under

Year	Output	Closing
2011	380 watches	100 watches
2012	500 watches	200 watches
2013	600 watches	300 watches
2014	700 watches	400 watches

Prepare necessary accounts in the book of S Ltd.

4 Write a detail note on Sectional Balancing ledger. 14

OR

4 Explain the menaing of self Balancing ledger and its necessity and advantages. 14

5 Write a note on Accounting Standard-6. 14

OR

5 Write a note on Accounting Standard-7. 14